

CRUCE și ÎNVIERE

Publicație a Comunității Bisericii
Române Unite cu Roma,
Greco - Catolică,
Roma - Labaro-- Euclide
◇◇◇
Anul V nr. 6 (32)
Noiembrie - Decembrie 2010
Responsabil: Preot Serafim
Vescan Iulian

In hoc signo vinces

În acest semn vei învinge

“ Tu ești Petru și pe această
piatră voi zidi biserica mea,
și porțile iadului nu o vor
birui. Ție îți voi da cheile
împărăției cerurilor ; orice
vei lega pe pământ, va fi
legat și în ceruri, și orice vei
dezlega pe pământ, va fi
dezlegat și în ceruri.”
(Mt. 16, 18-19)

„Vă binevestesc vouă bucurie mare...”

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Nașterii Domnului 2010

Dragi credincioși,

A venit din nou Crăciunul! Este o veste care nu ne surprinde, mai ales pentru faptul că publicitatea și ofertele de la televiziuni, din ziare, reviste și alte mijloace de comunicare în masă ne-au introdus deja în atmosfera consumismului dinaintea Crăciunului. Însă pentru noi, creștinii, Sărbătoarea Crăciunului este un moment de reflecție și de aducere aminte a scopului vieții noastre prin îndreptarea gândului, inimii și sufletului spre ceea ce ne învață Sfintele Evanghelii și tradiția vie a Bisericii. Scripturile ne vorbesc despre un copil născut pe paie, într-o iesle dintr-un grajd, născut dintr-o fecioară, conceput prin puterea harului Spiritului Sfânt; ne vorbesc despre Sfântul Iosif, despre păstori și despre îngerii care cântau în acea noapte minunată. Nu este vorba nici despre o poveste, nici despre un basm și nici despre o legendă frumoasă. Aceasta este credința noastră, credința adevărată propovăduită și trăită de-a lungul secolelor de Biserica noastră creștină.

„Nu vă temeți”, le-a spus îngerul păstorilor, „căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Cristos Domnul” (Lc 2,10-11). Prin acești păstori, îngerul a transmis un cuvânt de speranță pentru viitor întregului popor „care stătea în întuneric” (Mt 4,16)

și aștepta „vestea cea bună”. Prin Apostoli și prin Biserica, acest cuvânt de speranță ni se face cunoscut și nouă astăzi. De aceste cuvinte trebuie să ne aducem aminte și în noaptea sfântă a Crăciunului! Da, să ne aducem aminte, pentru a avea o perspectivă și un viitor, deoarece „cine nu

are memorie, nu are viitor”(Benedict al XVI-lea).

Iubiți frați,

Sfântul Apostol Pavel ne spune peste veacuri: „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința”. (Evr 13,7). Această aducere aminte înseamnă și rememorarea anilor de persecuție și martiriul Bisericii noastre, anii de încercări și suferință ai credincioșilor noștri pentru Cristos. Să nu uităm că *martyria* înseamnă mărturie. Tocmai de aceea, în spiritul aducerii aminte, ne-am propus să ne rugăm, după fiecare Sfântă Liturghie, pentru canonizarea episcopilor greco-catolici morți în temnițele comuniste. Amintirea exemplului lor de credință și mărturisire vie a Evangheliei ne dă puterea de a merge înainte și încrederea că Domnul este cu noi până la sfârșit. Și acolo, în pușcării și gulaguri, pentru ei, pentru „sfinții închisorilor”, Cristos se naștea, ne-o spune Radu Gyr, prin dramatismul încercărilor și prin nostalgia clipelor amintite din libertate:

*„A venit și-aici Crăciunul
Să ne mângâie surghiunul
Cade alba nea peste viața mea
Care-aici se stinge”*

(Radu Gyr, *Colind*).

Dragii mei,

Cuvintele îngerului adresate păstorilor nu au fost doar cuvinte de speranță, ci și un îndemn concret pentru modul cum să-l recunoască pe Mântuitorul care s-a

născut. „Și acesta va fi semnul”, a spus îngerul, „veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle” (Lc 2,12). Ca să-l poată „găsi” pe Prunc, îngerul a trebuit să le vestească păstorilor că acesta s-a născut, că există. Prin predicarea Cuvântului lui Dumnezeu, Biserica face cunoscut lumii întregi nașterea acestui Prunc pentru mântuirea noastră. Biserica îl readuce, astfel, prin cuvânt din nou în lume pe Cristos, care dă sens vieții fiecăruia dintre noi.

Dar unde îl găsim pe acest Prunc, astăzi?

Nimeni, pe timpul lui Isus, nu s-a așteptat ca El, Regele, să se nască în acele condiții mizere și insalubre, persecutat, și avându-i în jurul său doar pe cei foarte apropiați. Dacă nu era cuvântul îngerului către păstori, aceștia n-ar fi remarcat nașterea miraculoasă din Bethleem. Fie că vestea nu ar fi ajuns la ei, fie ar fi auzit doar că o femeie a născut într-o poiată. Iată cât de ușor ne înșeală aparențele! Pruncul înfășat și culcat în iesle nu era unul oarecare, ci era „*lumina lumii*” (Io 8,12), „*lumina care luminează în întuneric*” (Io 1,5), ne spune Sfântul Evanghelist Ioan. Biserica repetă acest cuvânt din Scriptură în fiecare an, pentru a ne aduce aminte să privim dincolo de aparențe.

Mulți cad astăzi în tentația de a se uita și a-l căuta pe Isus doar în icoane, nereușind să-l vadă pe Domnul care suferă în atâția oameni care se află exact în aceleași condiții mizere ca și Isus în urma cu două mii de ani: singuri, persecutați și nedreptățiți, ducând o viață la limita subzistenței. Acești oameni au nevoie de sprijinul nostru, de prezența noastră, de

cuvântul nostru pentru a le da speranța că și pentru ei s-a născut Mântuitorul. Uitați-vă în biserică, în jurul dumneavoastră, la locul de muncă, pe scara blocului sau în vecini și veți găsiți o persoana care suferă. Fiți pentru ea îngerul care-i aduce vestea cea buna.

Dragii mei,

Cineva care suferă de amnezie nu are viitor, pentru că nu își cunoaște trecutul. În societatea contemporană, în care totul este bazat pe percepția momentului și pe programarea în detaliu a viitorului, Sărbătoarea Nașterii Domnului Cristos ne oferă oportunitatea de ne opri un moment din vâltoarea vieții cotidiene, pentru a privi înapoi la ce am primit, la cine suntem astăzi și către ce ne îndreptăm.

Aducerea aminte înseamnă a rememora Cuvântul auzit pentru a vedea dacă l-am „primit” și dacă aduce rod, asemenea seminței care a căzut în pământ bun (cf. Mc 4,20). La fel ca și păstorii, nu este suficient să auzim Cuvântul și să-l cunoaștem, ci trebuie să acționăm precum ne învață Domnul. „Să mergem dar până la Bethleem”, au spus păstorii, „să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut” (Lc 2,15).

Aducerea aminte înseamnă să ne bucurăm de nașterea Mântuitorului nostru, cu Fecioara Maria și cu Iosif, și să împărtășim această veste bună și altora. Odată ce am primit Cuvântul în sufletul

nostru, viața noastră se transformă, iar odată cu viața noastră transformăm și lumea din jur. „Și s-au întors păstorii, slăvind și laudând pe Dumnezeu, pentru toate câte au zis și văzuseră precum li se spusese” (Lc 2,20).

Și, nu în ultimul rând, aducerea aminte înseamnă a rememora drumul pe care am pornit și valorile după care ne orientăm în viață. Scriptura ne învață că cei trei Magi au văzut la Răsărit steaua lui Isus și, urmând-o, au venit să l se închine (cf. Mt 2,2). Fără hartă, doar cu privirea ațintită la stea, Domnul le-a călăuzit pașii până la destinație. Asemenea magilor, puterea martirilor și mărturisitorilor Bisericii noastre de a îndura persecuția a venit din faptul ca au stat cu ochii ațintiți la steaua care este Cristos. Această stea a răsărit și pentru noi și așteaptă doar să o urmăm.

De aceea, „aduceți-vă aminte”, iubiți credincioși, „de mai-marii voștri, (...); priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința” (Evr 13,7) și exemplul! Deoarece, dacă nu avem memorie, nu avem viitor. Iar dacă nu avem credință, nu avem nici o speranță.

Cristos s-a născut!

Tuturor vă doresc un Crăciun Sfânt și binecuvântat, haruri de la Domnul, spor în toate și *La mulți ani!*

+ Virgil BERCEA

Pelerinaj în Țara Sfântă

Pe urmele lui Isus din Nazareth (II)

În cea de-a cincea etapă a pelerinajului nostru în Țara Sfântă am ajuns la Ierusalim, unde am fost cazați la hotel Leonardo, care se găsește la 20 de minute de mers pe jos de Bazilica Sfântului Mormânt.

Vineri dimineața ne-am îndreptat spre Betleem, cu multă grijă căci a trebuit să trecem frontiera cu Palestina. Cu câțiva ani în urmă s-a construit un

zid de piatră cu o înălțime de șapte metri, care desparte Israelul de Palestina. Acesta a despărțit și mulți palestinieni de locul lor de muncă, a despărțit și multe familii, chiar și o parte din copiii care frecventau o grădiniță care este în grija surorilor catolice, au rămas pe partea cealaltă a zidului, și totuși să lăsat o mică porțiță pentru cei care trebuia să meargă la școală.

Dacă înainte de construirea zidului, din Betleem se ajungea în cinci minute cu mașina la Ierusalim, astăzi trebuie cam 30 de minute înconjurându-se foarte mult și trebuind să se treacă și frontiera.

Betleem în ebraică înseamnă „*casa pâinii*”, iar în arabă *casa cârnii*. Acest oraș se găsește la 10 km. de Ierusalim într-o

zonă pietroasă la circa 860 de metri deasupra nivelului mării. Populația trăiește mai ales din turism, lucrarea lemnului de măsline (folosit pentru confecționarea crucilor, rozariilor, etc.) și o altă parte, din industria introdusă cu mult timp înainte de către cruciați.

În Sfânta Scriptură, mai precis în cartea Genezei (*Fac 35,19*) se spune că aici locuiau patriarhii, și tot aici este mormântul Rahile („și a

murit Rahila și a fost înmormântată pe calea către Efrata, adică la Betleem”); Rut care se căsătorii cu Booz, bunica regelui David. Aici s-a născut regele David, a păstorit turme de oi și tot aici a fost uns rege de către profetul Samuel (*1Sam 16,1-14* și *Mih 5,1*). Isus Hristos este descendent după trup din David, născându-se la Betleem în cetatea lui Iuda.

„În zilele acelea, a ieșit-a poruncă de la Cezar August ca să se înscrie toată lumea...” (*Lc 2,1*) și toată lumea a mers să se înscrie, fiecare în propria cetate. Iosif împreună cu Maria, logodnica sa, urcă de la Galileea, din orașul Nazaret, pentru a merge în Iudeea, în orașul lui David, numit Betleem, pentru că Iosif făcea parte din familia lui David.

În timp ce se găseau acolo, se împlinesc și zilele în care trebuia să se nască copilul, întâiul născut, îl înfășă în scutece și îl puse în ieslea unui grajd pentru că nu au găsit sălășluire într-un alt loc (Lc 2,1-7).

Colinele calcaroase din Betleem sunt pline de grote (peșteri) care se pot vedea și astăzi sub casele vechi. Aceste peșteri au fost transformate de oameni în adevărate case. Aici în aceste condiții s-a născut Domnul nostru Isus Hristos, în sărăcie și smerenie, asumând astfel natura umană.

La ora 9³⁰ am celebrat Dumnezeiasca Liturghie în „Câmpul păstorilor”, unde păstorii au văzut steaua și îngerii care anunțau nașterea Mântuitorului. Vizităm și ne rugăm în biserica Nașterii Domnului, poate cea mai veche biserică din Țara Sfântă și poate chiar din întreaga creștinătate. Bazilica este în formă de cruce lungă de 6 metri și largă de 30. Este împărțită în 5 nave cu 4 rânduri de coloane de piatră roșie. Sub pardoseala bisericii, în urma lucrărilor de restaurare din anul 1936, s-a găsit un mozaic din sec. al IV-lea.

Sub Sfântul Altar se coboară la peștera unde s-a născut Domnul Isus, fiind lungă de 12 metri și largă de 3 metri. Locul este marcat de o stea de argint cu inscripția: *Hic de Maria Vergine Iesus Christus natus est.* Acest loc este în grija grecilor ortodocși. În apropiere este și o biserică catolică în grija călugărilor franciscani în

care se poate vedea o iesle care amintește de Nașterea Domnului.

Biserica actuală în liniile sale principale rămâne opera Împăratului Iustinian. În anul 614, persienii distrugând multe locuri din Țara Sfântă au distrus și această

Locul nașterii Domnului

biserică.

În secolul al XII-lea Cruciații au restaurat-o, acoperindu-se zidurile cu marmură și partea superioară fiind decorată cu mozaic.

În ziua de Crăciun din anul 1100 aici a fost încoronat primul rege latin al Ierusalimului, Boldovino, deoarece acesta a refuzat să fie încoronat la Ierusalim, locul în care Mântuitorul nostru a fost încununat cu spini.

În anul 1190 Boldovino al II-lea a fost încoronat tot la Betleem. Din mozaicele care împodobeau biserica nu s-a mai păstrat nimic, mai ales din cauza turcilor care au distrus și depravat locașul de cult. Și alți factori precum ploaia, focul și

cutremurele au contribuit mult la degradarea edificiului.

Am vizitat și „Grotă Laptelui”. Tradiția spune că în această grotă Maica Domnului l-a alăptat de multe ori pe pruncul Isus, și într-o zi această grotă a devenit toată albă, și până astăzi este așa. Multe mame de toate religiile care au probleme cu alăptatul pruncilor vin aici pentru a se ruga, la fel și femeile care nu pot să aibă copii vin și cumpără un praf alb (care se obține din măcinarea pietrei din zidurile peșterii) care are proprietăți miraculoase, vindecând multe persoane. Tot aici este și o capelă și o casă a fraților franciscani.

După amiază ne-am îndreptat către Ain Karem, locul unde Zaharia slujea la Templu, și locul unde a mers Sfânta Fecioară Maria în vizită la Elisabeta (Lc 1,39). În pridvorul bisericii *Vizitării*, îngrijită tot de frații franciscani care au aici și o mănăstire, este o stâncă care indică potrivit tradiției dinaintea de secolul al VI-lea, scrisă în evanghelia apocrifă a lui Iacov, că Elisabeta l-a pus Ioan Botezătorul pentru al feri de uciderea pruncilor ordonată de Irod, iar stâncă s-ar fi deschis în chip minunat găzduindu-l pe Ioan ferindu-l astfel de moarte.

În acest loc retras și liniștit Sfânta Elisabeta la bătrânețe se retrăgea pentru a se ruga. Se pot admira tot aici și elemente din biserici mai vechi chiar din secolul al V-lea.

În centru orașului se găsește o altă biserică care a fost construită pe casa Sfinților Zaharia și Elisabeta.

În interiorul curții bisericii *Vizitării* ne-am bucurat să vedem că imnul *Magnificat* (Lc 1,46-55) scris în 41 de limbi din toată lumea, este scris și în limba română.

Ce-a de-a șasea etapă și ce-a de-a șasea zi în pelerinajul din Țara Sfântă

Sâmbătă dimineața, ne-am îndreptat spre *Grădina Ghețimani*, la baza Muntelui Măslinilor, unul din locurile sfinte și emoționante, poate unul din cele mai naturale și mai originale, căci se găsesc până astăzi 8 măslini mai vechi de 2000 de ani care sunt închiși în grădina călugărițelor franciscane care se ocupă de

Grădina Ghețimani

îngrijirea lor. Lângă acești măslini se găsește biserica *Nașunilor* deoarece la construirea ei au participat 16 țări între anii 1919-1924. În interiorul acesteia se găsește o piatră pe care, potrivit tradiției,

s-ar fi rugat Isus în noaptea din Joia Mare, când a acceptat să sufere și să moară pe Cruce luând asupra Lui păcatele lumii întregi. Atunci natura Sa umană a cedat durerii („și fiind în zbuciumul durerii, cu mai mare stăruință se ruga. Iar sudoarea lui, ca picături mari de sânge, picura pe pământ” Lc 22,44), iar Mântuitorul s-a rugat astfel: „Abba (Părinte), toate sunt ție cu putință; depărtează paharul acesta de la mine. Însă nu ce voiesc eu, dar ce voiești tu” (Mc 14,33-36). Acest loc și aceste clipe din viața Mântuitorului sunt amintite și de Sfântul Evanghelist Luca la capitolul 22, versetele 44-45 și de Sfântul Matei capitolul 26, versetul 45.

La subsolul bisericii s-a găsit un mozaic care aparțineau primei bazilici bizantine construite aici și care a fost distrusă de perși în 614 și reconstruită în secolul al XII-lea de către Cruciați.

Am vizitat și mormântul Maicii Domnului și locul înălțării ei la ceruri. O scriere apocrifă din secolul al IV-lea, afirmă că Apostolii au transportat corpul Sfintei Fecioare Maria până la Valea lui Ioazafat, după cum Domnul a zis li l-au pus într-un mormânt nou. În anul 455 a fost construită o biserică aproape de Ghețimani, care amintește de Îngroparea și Înălțarea Maicii Domnului la Cer. Cruciații au construit pe ruinele bisericii bizantine un Sanctuar romanic, la care se poate ajunge coborând cele 48 de scări. Se pot vedea aici zeci de candelă și icoane pentru că aici slujesc mai des grecii și armenii, iar catolicii doar o singură dată pe an. În curtea acestui locaș sfânt, chiar lipit de acesta, se găsește capela *Trădării*

amintind de locul în care Isus a fost trădat de Iuda.

Am urcat pe Muntele Măslinilor, loc de unde Isus s-a Înălțat la Cer. Aici se văd urmele Sale pe piatră, în interiorul unei clădiri care se află în grija musulmanilor. Creștinii pot vizita locul dar să celebreze le este permis doar o singură dată pe an. În secolul al IV-lea a fost construită aici o bazilică bizantină care a fost și ea distrusă de perși în 614 și reconstruită de Cruciați în secolul al XII-lea, care se poate vedea și astăzi.

Fiind la doar 1 km de Ierusalim, am putut admira o frumoasă panoramă a orașului, este locul unde Isus a învățat Apostolii rugăciunea *Tatăl nostru*. De aici e prezisă distrugerea Ierusalimului, fiind anunțată și a doua Sa venire la sfârșitul lumii (Mt 24,1-3; Lc 21,5-7). Și aici în anul 614 perșii au distrus biserica veche iar cruciații în secolul al XII-lea au reconstruit-o, dar și aceasta din urmă a fost distrusă însă în timpul ocupației musulmane. În anul 1875 a fost construită în această locație o mănăstire de Carmelitane franceze. Aici este înmormântată principesa Aurelia Bossi, văduva prințului Tour d’Auvergne, verișorul lui Napoleon al III-lea, care a cumpărat acest pământ în numele Franței. Pe zidurile bisericii putem vedea rugăciunea *Tatăl nostru* scrisă în 62 de limbi, chiar și în limba română.

Dominus Flevit (Domnul plânge)

În ziua de Florii, când Isus a intrat triumfător în Ierusalim a plâns, amintind că, Ierusalimul nu a cunoscut binele și pacea care vine asupra lui, și de aceea vor

veni zile când va fi înconjurat și distrus de dușmani și nu va rămâne piatră pe piatră.

Biserica actuală este construită în formă de lacrimă, pe ruinele alteia mai vechi, din timpul cruciaților precum ne arată săpăturile arheologice.

Sfântul Petru în Gallicantu

După prânz ne îndreptăm spre această biserică care domină Valea Kebron-ului, terminată în anul 1931. Tradiția situează în acest loc casa Arhiereului Caiafa, de unde Isus Hristos în ultima noapte (Joia Mare) a fost condus pentru a fi judecat de Sinedriu. În curțile din acest loc, Petru L-a renegat pe Învățătorul său, iar după a plâns cu amar (Lc 22,61). În acest Sanctuar oficiază părinții asumționiști.

Aproape de acest loc trece o stradă cu scări spre muntele Sinai și Valea Kebronului. Se crede că pe aceste scări a urcat și Isus în Joia Mare, de aceea și noi parcurgem în rugăciune aceste scări, admirând totodată minunata

panoramă care se arată ochilor noștri.

Biserica Adormirii Maicii Domnului

Această construcție este foarte impunătoare și domină Muntele Sinai. După tradiția ierusalimiteană, aici a petrecut Sfânta Maria ultimele zile ale vieții sale pământești, împreună cu ucenicul pe care Isus îl iubea. După moartea ei, trupul a fost transportat de ucenici în Valea lui Iozafat. Cu trecerea timpului a fost construită aici o biserică în

cinstea Maicii Domnului. Actuala biserică a Adormirii a fost construită în anul 1910 cu generozitatea creștinilor germani.

Pe Muntele Sinai la ora 17 s-a celebrat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Aici în Joia Mare, Isus împreună cu ucenicii Săi au mâncat *Ultima Cină*. Tot aici după *Înviere* Isus apare de două ori ucenicilor, iar în ziua de *Rusalii* trimite pe *Spiritul Sfânt* (Duhul Sfânt). Aici creștinii au construit de la începuturi mici biserici, care au fost distruse, dăinuind doar cea construită de către cruciați.

Această construcție impunătoare a fost luată însă de către evrei; și azi au rămas

Zidul plângerii partea Occidentală

doar două camere. În cea de la parter, evreii susțin că se află mormântul lui David, profetul; acest loc este al doilea ca și importanță după Zidul occidental. Deasupra se văd coroane de argint care de obicei se pun sub sulurile Legii (Torah). Camera de la etaj, numită *Cenacol* decorată cu arcuri și coloane gotice, este asemenea unui muzeu, e deschisă publicului, dar nu este permis cultul creștin.

Cea de-a VII-a etapă (a șaptea zi)

Psalmistul David zicea: „Mă bucur când mi se zice: Vom merge în casa Domnului, picioarele mi se opresc la porțile tale Ierusalime” (Ps 122,1-2).

Zidurile Ierusalimului, cum se prezintă și astăzi impresionează prin măreția lor. De-a lungul secolelor au fost reconstruite de mai multe ori, ajungând la forma actuală în timpul domniei lui Suliman Magnificul, în jurul anului 1542. Perimetrul lor este de circa 3 km, iar înălțimea lor este de 3 metri. Au 34 de turnuri și 8 porți. Zidul occidental sau *Zidul Plângerii* este ultimul rămas vizibil din Templul Sfânt, și azi locul Sfânt prin excelență al poporului ebraic. Zidul rămas făcea parte din vastul edificiu construit pe vremea lui Irod cel Mare (anul 20 î.Hr.). Se pot vedea imense blocuri de piatră rămase de pe vremea împăratului Titus, anul 70 d.Hr. an care marchează distrugerea Ierusalimului. În timpul epocii romane, evreilor li s-a interzis să vină la Ierusalim, în epoca bizantină fiindu-le permis să vină o singură dată pe an, amintind de distrugerea Templului; și atunci se plângea cu disperare momentul distrugerii care a fost atât de greu pentru poporul lor; de aceea acesta este numit al „*Zidul Plângerii*”.

Partea cea mai importantă a Templului era Sfânta Sfintelor, unde intra numai Arhiereul o singură dată pe an pentru a aduce sacrificiu (jertfă); aici se păstrau Tablele *Legii*, *Toiagul* lui Aron etc. După distrugerea templului nu s-a mai știut cu exactitate unde era Sfânta Sfintelor și pentru a nu greși (păcătui) evreii nu au

călcat pe o mare suprafață de ruine. Astăzi pe această mare suprafață se văd două mari moschei, o curte mare între ele, un parc și clădirii cu școli Coranice și spații locuibile. Pentru a putea intra aici se trece printr-un control riguros, asemănător cu cel de la un punct vamal, este făcut de către evrei pentru a putea controla această zonă din centru Ierusalimului, loc din apropierea *Zidului Plângerii*. Una dintre moschei este construită pe pământului palatului lui Solomon, unde s-a descoperit și temelia unei biserici bizantine. Împărații latini ai Ierusalimului își aveau reședința tot aici.

Cea de-a doua moschee are în interior o bucată de stâncă din muntele Moriah, lungă de 15 m, largă de 2 m, și înaltă de aproximativ 2 m de la nivelul pământului. Tradiția iudaică susține că este locul de sacrificiu a lui Isac, apoi când era Templul, servea drept loc pentru sacrificii. Creștinii, cruciații au înconjurat acest loc cu fier forjat fiind considerat o adevărată relictă. Tradiția musulmană susține că Ismael a fost adus pe această stâncă, de unde mai târziu profetul a fost înălțat la Cer. După ultima restaurare amenajarea a fost substituită cu o balustradă de lemn. În interior cupolele au multe ornamente, vitraliile bogate în culori, iar zidurile sunt înfrumusețate cu mozaicuri.

Una alt punct important este biserica *Sfânta Ana*. Aceasta a fost construită de către familia Boldovino după anul 1100, aici se poate admira frumoasă arhitectură franceză, însă stil romanic. În Cripta bisericii se venerază *Nașterea Maicii*

Domnului, pentru că în acest loc au trăit Sfinții Ioachim și Ana.

Piscina Vitezda

Se găsește la câțiva metri de *Poarta Sfântului Ștefan* în interiorul zidurilor cetății vechi. În timpul lui Isus era aproape de *Poarta Oilor*, una dintre intrările în Templu. Aici bolnavii așteptau venirea îngerului care turbura apa și dăruia vindecarea lor, precum ne spune Sfântul Evanghelist Ioan (Ioan 5,5-8), care amintește aici vindecarea paralizicului de 38 de ani.

Piscina era aproape dispărută, dar călugării catolici „albi”, în a căror grijă este și biserica *Sfânta Ana*, după multe lucrări de restaurare și săpături arheologice au scos la lumină acest loc sfânt, unde se poate vedea și puțină apă, dar și ruinele unei biserici creștine din secolul al V-lea distrusă de persiani în 614.

Mănăstirea „Ecce Homo”

Această mănăstire a fost fondată de un evreu convertit din Strasburg, părintele Alfons Ratisbonne, în anul 1855, ajuns la Ierusalim a cumpărat acest teren și a construit o mănăstire de surori, care au misiunea de a duce la reconcilierea dintre creștini și evrei. Surorile au făcut săpături arheologice și au scos la lumină pavajul, în greacă *Litos tratos*, despre care vorbește Sfântul Evanghelist Ioan (Ioan 19,14): Pilat l-a condus afară pe Isus și șezut în locul pardosit cu piatră, care în evreiește se numește „Gabbata”. Aici se crede că e locul judecății publice a lui Isus Hristos, de către Ponțiu Pilat. Tot aici Isus a fost flagelat înainte de a fi arătat mulțimii, spunându-se cuvintele: „*lată omul*”. Aici

se poate vedea pardoseala cu șanțurile speciale care permiteau trecerea cailor, apoi imense tuburi prin care venea apa, și bazine mari în care se strângea apa de ploaie.

Jocul regelui

Pe pardoseala se poate vedea un așa numit „*joc al regelui*”, simbolizând o coroană de spini; alte litere prin care se striga: „salvează-te rege al Iudeilor”. Isus este lovit și lui i se închinău, aducându-l laudă, înainte de a fi dus pe drumul Calvarului.

Via dolorosa. Drumul Crucii

Acest drum de la *Pretoriu* până la *Calvar*, cu cele 14 opriri, Isus l-a parcurs pentru mântuirea omenirii. În fiecare zi de

Via Dolorosa

vineri la ora 15, părinții franciscani fac acest drum al Crucii, care se sfârșește în

interiorul bisericii Sfântului Mormânt, unde sunt ultimele cinci opriri ale lui Isus.

Biserica Sfântului Mormânt

În anul 135 împăratul Adrian pentru a șterge memoria creștinismului de pe locul Golgotei și Sfântul Mormânt, a construit un templu păgân dedicat zeului Jupiter. În anul 325, împăratul Constantin și mama Sa Elena, au distrus acest templu și cu ușurință au regăsit locurile Sfinte, construind aici o biserică care însă a fost distrusă în 614 de către perși. Dar mai târziu în anul 1010, la începutul cruciadelor, pentru apărarea locurilor sfinte, pentru păstrarea și restaurarea celor rămase din locurile vechi, s-a construit o biserică care le găzduia. Astăzi se pot vedea o biserică enormă care acoperă multe puncte importante: *locul Golgotei* (sau al Craniului), *locul Sfântului Mormânt*, *piatra Ungeriei*, *locul apariției lui Isus Mariei Magdalena* și altele.

În anul 1852, Imperiul Otoman, care stăpânea și Ierusalimul, pentru neînțelegerile dintre creștini au împărțit biserica între ortodocșii greci, catolici și armeni. Sirienii copti și alții au drepturi mai mici.

Cheile bisericii sunt în grija unei familii musulmane, interiorul și exteriorul bisericii sunt controlate de poliția israeliană, deschiderea bisericii se face printr-un rit special fiind prezent un reprezentant catolic, unul ortodox, și unul armean.

După amiază am vizitat cartierul armenesc, cu bisericile *Sfântul Marcu* și *Sfântul Iacob*, apoi am făcut rugăciunea *Drumul Crucii*.

La ora 18⁰⁰, am avut Sfânta Liturghie în biserica Sfântului Mormânt, mai precis în Capela Catolică, unde se găsește și coloana de care a fost legat și bătut Isus.

Cea de-a VIII-a etapă (a opta zi)

Luni dimineața la ora 5³⁰ am slujit Sfânta Liturghie, la Golgota. Aici sunt două capele una ortodoxă pe locul răstignirii, și alta catolică pe locul unde Isus a fost dezbrăcat înainte de răstignirea Sa. A treia capela este sub Calvar, și aici se poate vedea o stâncă dedicată Sfintei Fecioare îndurerate, este așa numita Capelă a lui Adam.

Plecând spre aeroportul din Tel Aviv, ne-am oprit la lafa, un oraș foarte vechi, circa 3600 de ani, fiind amintit de documentele asiriene și egiptene. În Sfânta Scriptură este amintit în cartea lui Iona (1,3), profetul care vroia să fugă de la fața lui Dumnezeu spre Tars, și care s-a oprit cu barca la lafa. În *Faptele Apostolilor* (9,36) se amintește prezența Sfântului Petru în acest oraș și vindecarea Tabitei.

Sper ca Domnul să mă mai învrednicească de un nou pelerinaj în Țara Sfântă din care să mă întorc cu alte amănunte de actualitate, care să ajute la creșterea noastră spirituală și umană.

Mulțumesc din inimă Domnului nostru Isus Hristos și Maicii Sfinte pentru că am primit această oportunitate de a vedea locurile în care a trăit Mântuitorul.

Binecuvântarea Domnului din Locurile Sfinte să vină peste toți cei care citesc aceste rânduri.

Cu mult drag, pr. Serafim Iulian VESCAN

Excelența Sa, Bogdan Tătaru Cazaban, Ambasadorul României a onorat parohia Euclide - Roma, 5 decembrie 2010

În cadrul parohiei Euclide din Roma, a avut loc o sărbătoare cu o dublă semnificație. În primul rând, prin prezența Excelenței Sale, Bogdan Tătaru-Cazaban, Ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun la această sărbătoare, s-a marcat unirea credincioșilor români din această parohie, "în cuget și în simțire" cu cei rămași în țară, și care împreună au sărbătorit ziua națională a României.

Tonul și totodată punctul culminant al acestui eveniment, l-a reprezentat Sfânta Liturghie, celebrată de către părintele Gabriel Marinceș. Au concelebrat, împreună cu părintele Vasile Gorzo, părintele Cristian Crișan, părintele Anton Cioba și nu în ultima rând Excelența sa Episcop Francesco Gioia din partea Vaticanului, împreună cu monseniorul Bruno parohul al bisericii Sfânta Ana din Vatican și monseniorul Pierpaolo Felicolo, directorul biroului Migrantes din cadrul Vicariatului Romei. Am avut deosebita bucurie a avea în mijlocul nostru pe

Sora Ioana din partea Ordinului Sfântului Vasile cel Mare, împreună cu două surori din același ordin.

În cadrul omiliei de sfârșit, Excelența Sa a adus un cuvânt de încurajare, comunității românești, subliniind faptul că și domnia Sa, studiind fenomenul migrației, și experimentând faptul de a fi „străin”, înțelege greutățile celor aflați departe de casă.

Răspunsurile la Liturghie au fost date de către corul Colegiului Pontifical "Pio Romeno" din Roma, condus de către maestrul Andrei Roman.

Fiecare moment al acestei sărbători s-a bucurat totodată de prezența Excelenței Sale, domnul Ambasador pe lângă Sfântul Scaun.

Momentele care au urmat Liturghiei au stat tot sub semnul sărbătorii, de data aceasta în stil tradițional, anticipând oarecum Marea Sărbătoare a Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Îndată după Liturghie, în sala albăstră a parohiei Euclide, a avut loc concertul de colinde, susținut de către corul Colegiului “Pio Romeno”. Momentul a fost urmat de un program artistic susținut de către copiii parohiei Euclide precum și de o scenetă tradițională de Crăciun, care a adus în prim plan figura “participanților” la acest dar gratuit pe care Dumnezeu L-a făcut omului: păstorii și magii.

Sărbătoarea s-a încheiat cu agapa tradițională din sala festivă a parohiei, moment la care au participat distinșii oaspeți împreună cu părintele paroh Serafim și cu grupul de studenți români, precum și cu comunitatea de credincioși. Amintim cu bucurie și prezența părintelui Leeandro Fanlo care a salutat pe toți cei prezenți, împărtășindu-se și dânsul din bucuria noastră.

Cu această ocazie părintele Serafim Iulian Vescan, responsabilul comunității din Euclide, a amintit de Episcopul Greco-Catolic de pie memorie, Iuliu Hossu, care în Senatul României a purtat stindardul luptei pentru afirmarea și păstrarea valorilor spirituale și a identității naționale

românești primind onoarea de a fi desemnat ca și „Vestitor al Marii Uniri” citind Actul Unirii la Marea Adunare Națională de 1 decembrie 1918. Un rol important la avut Biserica Română Unită Greco-Catolică pregătind intelectuali la Școlile Ardelene, pregătind poporul, preoții și Episcopii pentru acest eveniment, după cum s-a scris în multe articole (în „Făclia” din 1937, etc.), căci dacă nu era Unirea de la 1700, nu era nici Petiția Națională de la Blaj din anul 1848, și nici Unirea de la 1918. Ce frumos este când frații sunt împreună, cum spune psalmistul. Episcopul greco-catolic Iuliu Hossu s-a îmbrățișat cu Episcopul ortodox Miron Cristea de la Caransebeș, zicând cuvintele: „Pe cum ne vedeți azi îmbrățișați frățește, așa să rămâneți pe veci toți frații români”. Cuvintele Episcopului Iuliu Hossu, care mai târziu a devenit primul Cardinal al României, răsună și azi: „Credința noastră este viața noastră”, cuvinte sfinte care ne călăuzesc și pe noi astăzi. Să ne rugăm Bunului Dumnezeu, ca acest „Mare om și mare român” și martir și mărturisitor al credinței să fie cât mai repede canonizat și ridicat la cinstea altarelor Bisericii din România, și ca Marea Unire să dăruiască peste veacuri unirea inimilor tuturor românilor și nimic să nu le poată dezbină.

Sărbătorile reprezintă comuniune. În Sfânta Liturghie omul experimentează

profunda unire cu Dumnezeu prin împărtășirea cu Trupul și Sângele Său, Sfânta Euharistie, această despicătură coborâtă din cer. Mai apoi, pentru că o autentică relație cu Dumnezeu este exprimată (și) prin comuniunea cu aproapele, fiecare credincios este chemat să participe împreună cu comunitatea la viața acesteia.

Nașterea Domnului nu înseamnă altceva decât nașterea omului la viață,

o viață trăită în comuniune cu ceilalți, pentru mai mare mărire a lui Dumnezeu. Fie ca Sfintele Sărbători să aducă în sufletele fiecărui credincios, motivul suprem al trăirii și al conviețuirii noastre pe acest pământ: Isus Hristos.

Lăudat să fie Isus Hristos!

Marcel Daniel Achim

Riassunto per i nostri amici italiani

Vi annuncio una grande gioia Lettera Pastorale per la festa della Natività, di Sua Eccellenza Virgil Bercea, Vescovo di Oradea, Romania. Traduciamo in seguito il testo romeno della pastorale per i nostri lettori italiani.

“Cari fedeli, è arrivato di nuovo il Natale! È una novità che non ci sorprende, specialmente perché la pubblicità e le offerte della tv, dei giornali, delle riviste e degli altri mezzi di comunicazione di massa ci hanno già introdotto nel clima consumista del Natale. Ma per noi, cristiani, la festa del Natale è un momento di riflessione, di ricordo del vero significato della nostra vita rivolgendo il nostro pensiero, il nostro cuore e la nostra anima verso quello che ci insegna il Santo Vangelo e la tradizione viva della Chiesa. Le Scritture ci parlano di un bambino nato sulla paglia, in una mangiatoia di una stalla, nato da una Vergine, concepito con la grazia dello Spirito Santo; ci parlano di San Giuseppe, dei pastori e degli angeli

che cantavano in quella notte meravigliosa. Non si tratta né di una storiella, né di una fiaba e neanche di una bella leggenda. Questa è la nostra fede, la vera fede testimoniata e vissuta lungo i secoli dalla nostra Chiesa cristiana.

“*Non temete!*”, ha detto l’angelo ai pastori, “*ecco vi annuncio una grande gioia, che sarà di tutto il popolo: oggi vi è nato nella città di Davide un salvatore, che è il Cristo Signore*” (Lc 2,10-11). Tramite questi pastori, l’angelo ha trasmesso una parola di speranza per il futuro all’intero popolo, “*che dimoravano in terra e ombra di morte*” (Mt 4,16) che aspettava la buona novella. Per mezzo degli Apostoli e della Chiesa, questa parola di speranza ci viene annunciata anche a oggi. Di queste parole ci dobbiamo ricordare anche nella notte santa di Natale! Sì, ricordiamoci, per avere prospettiva e futuro, perché *chi non ha memoria non ha futuro* (Benedetto XVI).

Cari fratelli, San Paolo Apostolo ci dice: *Ricordatevi dei vostri capi, i quali vi hanno annunziato la parola di Dio; considerando attentamente l'esito del loro tenore di vita, imitatene la fede (Eb 13,7)*. Questo significa ricordarsi anche degli anni della persecuzione e del martirio della nostra Chiesa, ed anche degli anni di prova e di sofferenza dei nostri fedeli per Cristo. Non dimentichiamoci che *martyria* significa testimonianza. Proprio per questo, nello spirito della memoria, ci siamo proposti di pregare, dopo ogni Divina Liturgia, per la canonizzazione dei vescovi greco-cattolici morti nelle prigioni comuniste. Il ricordo dell'esempio di fede e la viva testimonianza del Vangelo ci da la forza di continuare a camminare, con la fiducia che il Signore sarà con noi fino alla fine. Anche là, nelle carceri e nei gulag, per loro, per i *santi delle carceri*, Cristo nasceva, lo dice Radu Gyr, per mezzo della drammaticità delle prove e tramite la nostalgia del ricordo dei momenti vissuti nella libertà: "È venuto anche qua il Natale \ Per accarezzare il nostro esilio \ Cade la bianca neve sopra la mia vita \ Che qua si spegne" (Radu Gyr, *Colind*).

Cari miei, le parole dell'angelo annunciate ai pastori non sono state solo parole di speranza, ma anche un'esortazione per il modo di riconoscere il Salvatore nato. *"Troverete un bambino avvolto in fasce, che giace in una mangiatoia"* (Lc 2,12). Per poter "trovare" il Bambino, l'angelo ha dovuto annunciare a loro che era già nato, esisteva. Con la predicazione della Parola di Dio, la Chiesa fa conoscere al mondo intero la natività di

questo Bambino per la nostra salvezza. La Chiesa, così, per mezzo della parola, riporta Cristo nel mondo, che da senso all'esistenza di ognuno di noi.

Ma dove troviamo questo Bimbo oggi?

Nessuno al tempo di Gesù si aspettava che Lui, il Re, nascesse in condizioni così miseri ed insalubre, perseguitato, e circondato solo dai più vicini. Se non ci fosse stata la parola dell'angelo ai pastori, essi non si sarebbero mai accorti della nascita meravigliosa di Betlemme, probabilmente la notizia non sarebbe arrivata, o avrebbero potuto venire a conoscenza che una donna aveva partorito in una stalla. Ecco come facilmente ci ingannano le apparenze! Il bambino avvolto in fasce, che giace in una mangiatoia non era uno qualsiasi, ma era la *"luce del mondo"* (Gv 8,12), *"la luce che splende nelle tenebre"* (Gv 1,5), afferma il Santo Evangelista Giovanni. La Chiesa ripete ogni anno questa parola della Scrittura, per ricordarci di guardare oltre le apparenze.

Molti oggi ricadono nella tentazione di cercare Gesù solo nelle icone, non riuscendo a vedereLo soffrire in così tanti uomini che oggi si trovano nelle stesse condizioni misere come Gesù due mila anni fa: soli, perseguitati e soffrendo per l'ingiustizia, vivendo al limite della sussistenza. Questi hanno bisogno del nostro aiuto, della nostra presenza, della nostra parola portatrice di speranza, perché anche per loro è nato il Salvatore. Guardate intorno nella Chiesa, al lavoro, ai vicini di casa e troverete una persona che

soffre. Siate per lei l'angelo che le porta la buona novella.

Cari miei,

Quello che soffre di amnesia non ha futuro, perché non conosce il passato. Nella società contemporanea, dove tutto è fondato sulla percezione dell'istante e sulla programmazione dettagliata del futuro, la festa della Natività del Signore ci offre l'opportunità di fermarci un momento dal frastuono della vita quotidiana, per poter guardare nel passato e vedere le cose ricevute: chi siamo oggi e dove andremo.

Ricordarci vuol dire far memoria della Parola sentita per vedere se l'abbiamo accolta, e se porta frutto, come il seme che è caduto nella terra buona (cf. *Mt* 4,20). Come i pastori, non è sufficiente sentire e conoscere la Parola, ma dobbiamo agire come ci insegna il Signore. *"Andiamo fino a Betlemme"* hanno detto i pastori, *"vediamo quest'avvenimento che il Signore ci ha fatto conoscere"* (*Lc* 2,15).

Ricordarci significa rallegrarci per la nascita del nostro Salvatore, con la Vergine Maria e con Giuseppe, e di condividere con gli altri questa buona notizia. Dopo aver ricevuto la Parola nella nostra anima, la nostra vita si trasforma, e insieme alla nostra vita trasformiamo anche il mondo che ci circonda. *"I pastori poi se ne tornarono, glorificando e lodando Dio per tutto quello che avevano udito e visto, com'era stato detto loro"* (*Lc* 2,20).

E non per ultimo, fare memoria significa rimemorare il cammino dal quale siamo partiti e i valori che orientano la

propria esistenza. La Scrittura ci insegna che i tre Re hanno visto sorgere all'Oriente la stella di Gesù, e, seguendola, sono arrivati per adorarlo (cf. *Mt* 2,2). Senza una mappa, solo con lo sguardo fissato sulla stella, il Signore ha accompagnato i loro passi fino a destinazione. Come i Re, la forza ai martiri e ai testimoni della nostra Chiesa che hanno sofferto la persecuzione, gli è venuta dallo sguardo fissato sulla stella che è Cristo. Questa stella è sorta anche per noi ed aspetta solo di essere seguita.

Per questo, *"ricordatevi"*, cari fedeli, *"dei vostri capi, (...); considerando attentamente l'esito del loro tenore di vita, imitatene la fede"* (*Eb* 13,7) ed il loro esempio! Perché se non abbiamo la memoria, non abbiamo futuro. E se non abbiamo la fede, non abbiamo nessuna speranza.

Cristo è nato!

A tutti vi auguro un Natale Santo e benedetto, grazie dal Signore, forza in tutto e *Tanti auguri!*

Pellegrinaggio nella Terra Santa è la seconda parte di un articolo che descrive in dettaglio l'esperienza del pellegrinaggio che padre Serafim ha fatto nei luoghi in cui è vissuto il nostro Salvatore, Gesù Cristo.

Una tappa molto importante del viaggio è la città di Gerusalemme, il punto di massimo interesse dell'intero percorso.

Durante il pellegrinaggio è stato visitata Betlemme, parola che significa *"Casa del pane"*, è il luogo della nascita di Gesù, discendente dalla stirpe reale di

Davide. Sul campo dei pastori, dove essi hanno ricevuto l'annuncio della Nascita del Signore, si è celebrata anche la Divina Liturgia. È stata visitata anche la basilica della Natività che è una delle più antiche basiliche dalla Terra Santa e probabilmente anche di tutta la cristianità. Sotto l'altare è il luogo della nascita di Gesù. Nelle vicinanze c'è una chiesa francescana che con un presepe ricorda lo stesso evento salvifico.

Si è visitata anche la Grotta del Latte, dove secondo la tradizione, Maria ha allattato Gesù spesse volte, luogo bianco del colore del latte. Questa grotta è diventata luogo di preghiera comune per i cristiani e i musulmani che non possono avere figli.

Ain Karem, è il luogo dove Zaccaria serviva nel tempio, ed anche il luogo dove Maria è andata a visitare Elisabetta. All'interno di questa chiesa è scritto il *Magnificat* in diverse lingue ed anche in rumeno.

Nella città si trova anche una chiesa costruita sulla casa di Zaccaria ed Elisabetta.

Nella sesta tappa si è arrivati a vedere il giardino del Getsemani, uno dei luoghi più originali e più naturali, perché qui si possono vedere otto olivi che risalgono a 2000 anni fa. È il luogo della preghiera di Gesù prima della Sua passione, dove ha accettato la sofferenza per la salvezza del mondo. Qui si trova la chiesa delle *Nazioni* perché alla sua costruzione hanno partecipato 16 nazioni, tra gli anni 1919-1924. Sotto la chiesa attuale sono stati ritrovati dei mosaici che risalgono alla

basilica bizantina, che è stata distrutta dai persiani, e ricostruita dai crociati nel XII^{simo} secolo.

È stata visitata anche la tomba della Santa Madre di Dio, e il luogo della sua ascensione al Cielo. Nelle vicinanze si trova anche la Cappella del Tradimento, che ricorda il luogo dove Giuda ha tradito Gesù.

Il Monte degli Olivi è il luogo dell'Ascensione di Gesù al Cielo. Qui si possono vedere le tracce lasciate dal Salvatore prima dell'Ascensione.

È stata visitata anche alla chiesa dedicata al luogo dove Gesù ha insegnato ai discepoli la preghiera *Padre nostro*, che si ritrova scritta in 62 lingue.

La *Dominus Flevit* ricorda il momento in cui Gesù piange vedendo la città di Gerusalemme prima del suo ingresso trionfante, perché questa città non ha riconosciuto il bene e la pace che Lui ha portato.

San Pietro in Gallicantum è una chiesa costruita per ricordare la casa di Caifa, da lì Gesù fu portato per essere giudicato dal Sinedrio. Nella sua corte Pietro rinnega il Suo Maestro per tre volte, sente il canto del gallo che ricorda le parole dette da Gesù, e poi inizia a piangere.

Nelle vicinanze si può salire sul Monte Sinai, dove è stata visitata la basilica della Dormizione della Madre di Dio. Sempre sul Sinai si trova anche il luogo dell'*Ultima Cena*, il luogo delle due apparizioni del Risorto e della discesa dello Spirito Santo. Qua si trova anche la tomba del re Davide.

Gerusalemme rappresenta il luogo più importante di ogni pellegrinaggio fatto in

Terra Santa. Il *Muro del Pianto*, parte dell'antico Tempio, resta tutt'oggi un luogo privilegiato di preghiera per gli ebrei.

Un altro punto importante è la chiesa di *Sant'Anna*, costruita nel 1100 dalla famiglia Boldovino. La cripta della chiesa è il luogo del ricordo della nascita della Vergine Maria, perché qua hanno vissuto Giachino ed Anna, i genitori di Maria.

La piscina di Betzaetà, vicina alla porta delle Pecore, è uno degli ingressi nel Tempio. È il luogo che ricorda la guarigione dell'uomo infermo da trentotto anni (Gv 5,5-8). I monaci cattolici hanno scoperto questo luogo santo ed anche una chiesa che risale all'epoca bizantina purtroppo distrutta dall'invasione persiana nell'anno 614.

Il monastero *Ecce homo* è stato fondato da un ebreo convertito, che nell'anno 1855 ha eretto questo monastero di suore che hanno la missione di pregare per la riconciliazione tra i cristiani e gli ebrei. Facendo degli scavi archeologici, si è scoperto il così detto *Litòstrotò*, in ebraico *Gabbatà*, che viene menzionato nel Vangelo di Giovanni 19,13. Questo si ritiene che sia il luogo del giudizio pubblico di Gesù, dove venne flagellato, e poi mostrato alla gente da Pilato che dice le ben conosciute parole: *Ecco il vostro re!* (Gv 19,14).

La *Via Crucis* è la via tra il *Pretorio* e il *Calvario*, i francescani fanno questa pia devozione ogni giorno, le ultime cinque stazioni si trovano già dentro la basilica del Santo Sepolcro.

La prima basilica del *Santo Sepolcro* fu costruita dall'imperatore Costantino e dalla madre Elena, nell'anno 325, ma essa fu distrutta dai persiani nel 614, e ricostruita dai crociati nell'anno 1010. Nel suo interno troviamo i luoghi della passione di Gesù Cristo: il *Gòlgota* (o il luogo del Cranio) dove Gesù fu crocefisso; la pietra sulla quale Gesù viene preparato per la sua sepoltura; il luogo dell'apparizione del Salvatore risorto a Maria di Màgdala, ecc. La giornata finisce con la celebrazione della Divina Liturgia nella cappella dove si trova la colonna sulla quale Gesù è stato legato e torturato.

L'ultima giornata inizia con la Santa Messa nella basilica del Santo Sepolcro, e continua con il viaggio verso l'aeroporto di Tel Aviv. È stata visitata anche la città di Giaffa, ricordata nel libro del profeta *Giona* 1,3. Viene ricordata anche negli *Atti degli Apostoli* 9,36 dove San Pietro risuscita *Tabità*.

Ringrazio il Signore e gli organizzatori per l'opportunità che mi è stata data, di vedere i luoghi santi della vita di Gesù. Spero che Dio mi farà degno di tornarci ancora.

La benedizione del Signore dai Luoghi Santi venga su tutti i nostri lettori.

Sua Eccellenza Bogdan Tătaru-Cazaban, Ambasciatore della Romania preso la Santa Sede, ha onorato la Parrocchia romena di Euclide-Roma (5 dicembre 2010) è l'articolo che ci viene offerto da Marcel Achim. Esso descrive la grande gioia che la comunità di Euclide ha avuto in questa occasione, con la presenza

di Sua Eccellenza Bogdan Tătaru-Cazaban, Ambasciatore della Romania presso la Santa Sede; di Sua Eccellenza Francesco Gioia dal Vaticano; Mons. Bruno parroco della chiesa di Sant'Anna del Vaticano; Mons. Pierpaolo Felicolo, direttore dell'ufficio Migrantes del Vicariato di Roma; oltre al coro del Pontificio Collegio Pio Romeno sono stati presenti alla celebrazione della Divina Liturgia anche i sacerdoti: Gabriel Marincaș, Vasile Gorzo, Cristi Crișan, Anton Cioba. Siamo stati contenti di avere tra noi anche Madre Ioana dell'Ordine di San Basilio il Grande insieme a due suore dello stesso ordine.

I momenti che hanno seguito la Divina Liturgia sono stati sotto il segno della festa, questa volta nello specifico delle tradizioni popolari romene, anticipando la grande festa della Natività del nostro Signore Gesù Cristo. Immediatamente dopo la Santa Messa, nell'aula blu della parrocchia, si è svolto il concerto di canti natalizi sostenuto dal coro del Collegio Pontificio Pio Romeno diretto da Andrei Roman, studente presso il Pontificio Istituto di Musica Sacra ed alluno del medesimo Collegio. Anche un gruppo di fedeli hanno cantato annunciando ai presenti la grande gioia della nascita del Salvatore. Restando nello stesso clima, il programma è continuato con un messa in scena dell'evento della Natività del Signore, da parte dei più piccoli fedeli della nostra comunità. La rappresentazione ha rivelato il grande dono gratuito che Dio ha fatto all'uomo con la Sua incarnazione. La festa si è conclusa con un'agape fraterna, dove

sono stati presenti anche i nostri egregi ospiti. Qui padre Serafim Iulian Vescan, responsabile di questa comunità di fedeli romeni ha ricordato a tutti la figura del Vescovo Iuliu Hossu, che nel Senato della Romania ha militato per l'affermazione e la conservazione dei valori spirituali e dell'identità nazionale romena. Con questa occasione, Iuliu Hossu è stato proclamato come *"Annunciatore della Grande Unione"* leggendo l'Atto dell'Unione nel Grande Raduno Nazionale del 1 dicembre 1918. In questo ambito, la Chiesa Greco-Cattolica Romena ha svolto un ruolo molto importante nella preparazione degli intellettuali nella scuola nominata in romeno "Școala Ardeleană". È stato preparato il popolo, i sacerdoti ed i Vescovi per l'evento della Grande Unione delle provincie romene. Come testimonia la rivista *"Făclia"* dell'anno 1937: se non c'era l'Unione del 1700 (si parla dell'unione con Roma della Chiesa Greco-Cattolica Romena), non c'era neanche la Petizione Nazionale di Blaj dell'anno 1848, e neanche l'Unione del 1918. Come è bello che i fratelli stiano insieme, come afferma il salmista. Il Vescovo Greco-Cattolico, Iuliu Hossu ha abbracciato il Vescovo ortodosso Miron Cristea, dicendo le parole: "Come vedete noi abbracciati fraternamente oggi, così restate anche voi fratelli romeni per sempre". Le parole di Sua Eccellenza Iuliu Hossu, che più tardi diventa il primo Cardinale della Chiesa Cattolica romena, risuonano anche oggi: "La nostra fede è la nostra vita", parole sante che ci guidano anche ai nostri tempi. Preghiamo il

Signore che questo “Buon uomo e grande romeno” martire e testimone di fede sia al più presto beatificato e poi canonizzato. Che la Grande Unione dia nei secoli l’unione dei cuori di tutti i romeni e niente non li divida più.

Le feste rappresentano la comunione. Nella Divina Liturgia l’uomo sperimenta la profonda unione con Dio per mezzo della comunione con il Corpo e il Sangue, nella Santa Eucaristia. Ma, l’autentica unione con Dio si esprime nella comunione col prossimo, a cui ogni cristiano è chiamato a partecipare.

La Natività del Signore non significa altro che la nascita dell’uomo alla vita, una vita condivisa con gli altri, per la gloria di Dio. Portino le Sante Feste nei cuori di noi tutti, il motivo supremo della nostra esistenza terrena: Gesù Cristo.

In seguito vi offriamo l’omelia della Sua Eccellenza Francesco Gioia.

Carissimi sacerdoti, carissimi seminaristi, carissimo monsignore Pier Paolo, responsabile della pastorale dei migranti della Diocesi di Roma, Eccellenza Ambasciatore, fratelli e sorelle,

Vi dico solo tre cose brevi. La prima, un ringraziamento a padre Serafim per avermi invitato. Abbiamo qui anche il parroco del Papa. Io sono un “povero” Arcivescovo ma lui è il parroco del Papa. Ecco, ringrazio per averci dato la possibilità di partecipare alla Liturgia di Giovanni Crisostomo, diversa dalla nostra Liturgia. La vostra è più ricca e più passionale, c’è tanta passione e tanto sentimento; la nostra invece è più

teologica, un pochino più fredda ed anche più breve, e l’espressione del popolo romano di cui discendiamo. Voi invece siete l’espressione del mondo orientale così ricco, che ama i colori, che ama la poesia. Quindi mi entusiasmo per la vostra Messa, che conoscevo già, perché conosco il vostro paese dove sono stato diverse volte, soprattutto a Blaj, sono arrivato con 4\5 ore di ritardo perché ho dovuto fare tutta la Transilvania in macchina, ammirando tutti quei boschi, quella strada bellissima. Ecco una parte della mia ammirazione.

La seconda, un pensiero brevissimo a voi che siete migranti, che avete lasciato la vostra terra, i vostri cari e avete dovuto affrontare difficoltà di ogni genere. Io vorrei chiedere al Signore la grazia che gli italiani siano con voi accoglienti, che vi facciano sentire a casa vostra, però so che per quanta disponibilità ci possa essere, la propria casa è diversa. Non può la bellezza di Roma sostituire la più piccola casa sperduta della Transilvania, Blaj o Oradea. Io ho lavorato in questo settore, per cinque anni sono stato viceministro della migrazione del Vaticano, ho studiato il fenomeno, ho pubblicato anche dei volumi perché anch’io sono stato migrante: dal sud sono andato in Toscana, a Firenze, dove ho fatto i primi studi. Quindi, non riesco a capire, ma riesco a intravedere la difficoltà del migrante. Anche la Sacra Famiglia è stata migrante, è questo il secondo pensiero.

Il terzo è un breve ricordo del vangelo che avete ascoltato. C’era una donna curva, malata da tanti anni. Il vangelo non

ci ha tramandato la scena così come si è svolta, l'evangelista a scritto poche cose, le più importanti. Ma dobbiamo immaginare come si è svolta la scena, gli occhi di Gesù che s'incrociano con gli occhi di quella donna. Nello sguardo di questa malata c'è stata sicuramente la richiesta della guarigione. Gesù l'ha capita, e l'ha guarita. Attenti, in quei tempi si credeva che la malattia fosse causa del peccato personale e forse causata dal demonio. E per questo Gesù la libera dalla malattia e dal demonio. Ecco Gesù che ci libera, la donna riesce a capire questo dono che ha ricevuto da Dio glorificandolo.

In seguito l'evangelista ci ha tramandato la reazione della gente. Se qui avvenisse un miracolo, se per esempio io ritornassi giovane. Se questo succedesse, ci sarebbe ammirazione tra la gente. Invece quando Gesù ha compiuto questo miracolo, non è stato accettato perché aveva guarito di sabato, che per loro era un giorno sacro. Attenti, era così esasperata l'osservanza della legge che si poteva avere compassione più di un asino (esso era importante perché non c'erano le macchine), se esso cadeva in un pozzo, lo si poteva salvare, ma non si poteva salvare un uomo. Ma, che razza di religione è questa? Gesù ci libera da tutti

gli schemi mentali, da tutte le nostre bizzarrie, ci rende liberi. Ecco, siamo vicini al Natale, e io vi auguro un Buon Natale, anche se fuori casa.

Alla fine dell'omelia una signora, rappresentando i fedeli della nostra comunità, ha ringraziato agli ospiti per la loro presenza: Sua Eccellenza Arcivescovo Francesco Gioia; don Bruno, parroco del Papa e della chiesa di Sant'Anna in Vaticano; mons. Pierpaolo Felicolo, direttore dell'Ufficio Migrantes del Vicariato di Roma e, non per ultimo Sua Eccellenza Bogdan Tătaru-Cazaban, Ambasciatore della Romania presso la Sante Sede. La gioia della loro presenza è diventata più grande perché Sua Eccellenza Francesco Gioia insieme a don Bruno e mons. Pierpaolo hanno impartito una benedizione speciale per tutti i presenti e per i loro cari.

Da parte di padre Serafim Iulian Vescan, responsabile della comunità romena di Euclide-Roma, di tutti quelli che contribuiscono alla realizzazione di questa rivista, auguriamo a voi tutti, nostri cari lettori ed amici italiani: *Un Buon e Felice Anno!*

Studente Zamfir Ioan Rusu

◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆

27.11.2010 **Întâlnirea preoților greco-catolici români din Europa la Paris**

S-a încheiat miercuri, 24 octombrie 2010, la Paris, întâlnirea preoților români greco-catolici prezenți în Europa, pentru păstoria credincioșilor din diaspora, aflăm de pe GrecoCatolicaMadrid.blogspot.com. La întâlnirea prezidată de către Episcopul Virgil Bercea de Oradea, numit de către Sinodul Bisericii Române Unite cu Roma pentru diaspora, au participat în jur de treizeci de preoți din Italia, Franța, Spania, Germania, Belgia și Irlanda. La întâlnirea organizată de către responsabilul Misiunii Românești din Paris, pr. Gabriel Buboï, au participat

responsabili pentru Bisericile Orientale ai Arhiepiscopiei franceze, care au adus contribuții interesante și constructive dezbaterilor. A mai contribuit la discuții și un expert în drept canonic din Elveția, care a subliniat multe probleme pe care comunitățile le trăiesc în viața de zi cu zi. A fost discutată problema înființării de parohii sau capelanii în Europa, problema preoților căsătoriți care, de multe ori, nu își pot desfășura activitatea pastorală în afara eparhiilor de origine.

Întâlnirea s-a încheiat cu o vizită la Cardinalul Andre Vingt-Trois, Arhiepiscop de Paris, care s-a dovedit a fi foarte disponibil să asculte problemele greco-catolicilor, mai ales ale celor din Franța. Apoi, Cardinalul a îndrumat pe fiecare, în primul rând pe Episcopul Virgil, să continue activitatea pastorală întreprinsă, dând ca exemplu Parisul, unde Biserica Greco-Catolică este prezentă aproximativ de șaizeci de ani. Prelatul a încheiat dorind fiecăruia dintre noi să trăim profund propria vocație preotească "în diaspora", ducând în fiecare loc Evanghelia și făcând prezentă propriilor credincioși însăși viața lui Cristos.

◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆ Știri ◆

Programul Bisericii

Duminică:

- ✓ 8:40 – 9:50 – Utrenie sau Acatist
- ✓ 10:00 – 11:30 – Sfânta Liturghie
- ✓ 11:40 – 13:00 – Părăstase și alte rugăciuni
- ✓ Spovedanii – în timpul Utreniei și după Sfânta Liturghie
- ✓ Sfântul Maslu – în prima duminică din fiecare lună, la orele 12

Alte activități: - Conferințe pe teme de actualitate spre folosul credincioșilor

- ✓ Pelerinaje organizate în diferite locuri din Italia
- ✓ 12:00 – Cateheză cu tinerii și pregătire pentru Sfânta Împărtășanie solemnă
- ✓ 12:00 – Cateheză pentru Botez sau pentru Cununie

În timpul săptămânii Părintele Serafin Vescan poate fi găsit în Biserica mare, în următorul program:

- ✓ 8:00 – 8:30 – Spovedanii
- ✓ 8:30 – 9:10 – Sfânta Liturghie (zilnic)
- ✓ Joi, 16:00 – 17:00 – slujba Paraclisului
- ✓ Vineri, 16:00 – 17:00 – Calea Crucii
- ✓ Duminică seara, 18:20 – 20:50 – Spovedanii

Să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici martiri

În numele Preasfintei, celei de o Ființă, de viață făcătoare și nedespărțitei Treimi,

† LUCIAN

Din mila lui Dumnezeu,

Arhiepiscop și Mitropolit al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, în deplină comuniune de credință cu Sfântul Scaun Apostolic al Romei,

Confraților întru slujire Episcopală, Preanoraților protopopi, clerului și persoanelor consacrate, tuturor bunilor noștri credincioși, Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Cristos,

Cu împărtășirea acestui gând tuturor fiilor și fiicelor Bisericii noastre: „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința” (Evr 13, 7),

În baza drepturilor conferite de Canoanele Sfinților Apostoli, ale Codului Canoanelor Bisericii Orientale, urmare a dezbaterilor din cadrul lucrărilor Sinodului Episcopilor Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, reunit în sesiune ordinară la Blaj, Sediul Arhiepiscopului Major în perioada 26-28 octombrie a.c.;

În conformitate cu can. 112 al Codului Canoanelor Bisericii Orientale, am aflat de bine în Domnul să publicăm această

CIRCULARĂ

Prin rugăciune și credință spre cinstirea altarelor

Să ne rugăm pentru beatificarea Episcopilor Greco-Catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist!

Dumnezeu și-a oferit unicul Fiul spre moarte pentru ca lumea să aibă viață, și să o aibă deplin. Aceasta este suprema mărturie a vieții, pierdută pentru lume dar câștigată pentru eternitate cu Dumnezeu. Având exemplul atâtor mărturisitori ai credinței și atașamentului față de Biserica lui Cristos în perioada de persecuție a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, aducem mulțumire lui Dumnezeu Atotputernicul pentru tăria cu care i-a înzestrat în mărturisire pe Episcopii, preoții, călugării și călugărițele noastre, și pe credincioșii noștri în perioada comunismului și a interzicerii Bisericii noastre.

Ținând în mare respect memoria și exemplul dat de Episcopii Greco-Catolici, care au mărturisit cu prețul vieții credința catolică, și a căror cauză de beatificare se găsește în faza Romană, conform art. 36 din Constituția

Apostolică Divinus perfectionis Magister,
a Sfântului Părinte de fericită pomenire,
Papa Ioan Paul II,

DISPUNEM

- ca în toate bisericile, capelele sau alte locuri de cult, la sfârșitul fiecărei Sfinte Liturghii, sau al altei celebrări liturgice, să fie înălțată către Bunul Dumnezeu Rugăciunea pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suci, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970;

- această dispoziție, fiind de ordin liturgic, are aplicabilitate pretutindeni conform can. 150 § 2 CCEO;

- anexa, conținând formula oficială de Rugăciune pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Ioan Suci, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970, face parte integrantă din prezenta scrisoare circulară;

- dispoziția prezentei circulare încetează în momentul în care cauza SS. D. Valeri Traiani Frențiu et VI Sociorum pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan,

Ioan Suci, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu, Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist între anii 1950-1970, se va concluziona.

Invocăm ajutorul ceresc de la Preaîndurătorul Dumnezeu pentru a trimite darurile Spiritului Sfânt asupra tuturor celor ce vor înălța aceste rugăciuni, spre lauda și mărirea Preasfintei Treimi, prin mijlocirea rugăciunilor Preasfintei Fecioare Maria, a sfinților Arhangheli Mihail și Gavril și a tuturor cetelor Puterilor cerești fără de trup, spre întărirea Bisericii Catolice, a Sfintei Uniri și a comuniunii cu Scaunul Apostolic al Romei.

Dat la Blaj, Sediul Arhiepiscopului
Major,

8 Noiembrie, Anul Domnului 2010.

Sărbătoarea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril, și toate cetele Puterilor cerești.

în al 6-lea an de pontificat al Sfântului Părinte Papa Benedict al XVI-lea,

în al 20-lea an al Episcopatului nostru,

în al 5-lea an în acest scaun

Arhiepiscopal Major,

în al 157-lea an de la întemeierea

Mitropoliei noastre,

și al 310-lea an de la Sfânta Unire cu Biserica Romei.

† LUCIAN

Arhiepiscop Major

Pr. William A. Bleiziffer

Cancelar

Anexa Circularei nr. 157/2010

**Rugăciune pentru beatificarea servilor lui Dumnezeu
Valeriu Traian FRENȚIU, Iuliu HOSSU, Alexandru RUSU, Ioan BĂLAN, Ioan SUCIU,
Vasile AFTENIE și Tit Liviu CHINEZU,
Episcopi, morți în faimă de martiri sub regimul comunist
între anii 1950-1970**

Doamne Isuse Cristoase, Marele și Veșnicul Preot al sufletelor noastre, Tu i-ai trimis pe apostolii și discipolii Tăi în lumea întreagă, pentru a duce tuturor oamenilor vestea cea bună a iubirii Tale. În pragul sacrificiului Tău suprem pentru mântuirea lumii, la cina de pe urmă, Te-ai rugat Tatălui ceresc ca Biserica Ta să fie una.

Privește cu bunăvoință la poporul român, din sânul căruia i-ai ales pe Servii Tăi Valeriu Traian FRENȚIU, Iuliu HOSSU, Alexandru RUSU, Ioan BĂLAN, Ioan SUCIU, Vasile AFTENIE și Tit Liviu CHINEZU – Episcopi morți în faimă de martiri sub regimul comunist. Ei au dat mărturie despre Tine

cu zel apostolic pe acest pământ și și-au pecetluit credința neclintită în Tine, în Biserica Catolică și în urmașul sfântului Petru, sfântul Părinte Papa, cu prețul martiriului lor.

Fă ca exemplul lor de credință și de iubire să strălucească tot mai mult printre noi. Te rugăm așadar, să arăți și pe pământ vrednicia acestor slujitori ai Tăi, ridicându-i la cinstea altarelor, iar nouă, prin mijlocirea lor, să ne dai harurile de care avem nevoie pentru ca toți să fim o singură turmă cu un singur păstor. Că Ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, împreună cu Tatăl și cu Spiritul Sfânt. Amin.

Tatăl nostru...

Născătoare de Dumnezeu...

Mărire Tatălui...

◆ Cuprins ◆ Sommario ◆ Cuprins ◆ Sommario ◆ Cuprins ◆ Sommario ◆ Cuprins ◆ Sommario ◆

Cuprins

„Vă binevestesc vouă bucurie mare...”
Scrisoare pastorală la sărbătoarea nașterii
Domnului 2010 2

Pelerinaj în Țara Sfântă Pe urmele lui Isus
din Nazareth (II) 5

Excelența Sa, Bogdan Tătaru Cazaban,
Ambasadorul României a onorat parohia
Euclide-Roma, 5 decembrie 2010 13

Riassunto per i nostri amici italiani 15

Sommario

“Vi annuncio una grande gioia” Lettera
Pastorale nella festa di Natale
2010.....2

Pellegrinaggio nella Terra santa. Sulle orme di
Gesù di Nazareth 5

La sua Eccellenza, Bogdan Tătaru Cazaban,
Ambasciatore della Romania ha onorato la
parrocchia Euclide-Roma, 5 dicembre 2010 ...13

Pentru prietenii noștri italieni 15

◆ Cuprins ◆ Sommario ◆ Cuprins ◆ Sommario ◆ Cuprins ◆ Sommario ◆ Cuprins ◆ Sommario ◆

◆◆ REDACTIA ◆◆ REDACTIA ◆◆ REDACTIA ◆◆

Director al revistei și redactor:
pr. Serafim VESCAN Iulian;

Tehnoredactori:
Zamfir Ioan RUSU, Andrei MĂRCUȘ;

Fotografii:
Rocco Mario POLLA

Colaboratori:
pr. Serafim VESCAN,
Zamfir Ioan RUSU,
Marcel Daniel ACHIM,

◆◆ REDACTIA ◆◆ REDACTIA ◆◆ REDACTIA ◆◆

◆◆ ADRESE DE CONTACT ◆◆◆◆ ADRESE DE CONTACT ◆◆◆◆

Preot Serafim VESCAN Iulian:

PAROHIE: Basilica *Sacro Cuore*
Immacolato di Maria ai Parioli
Via Sacro Cuore Immacolato di Maria
5, 00197 ROMA

ACASĂ : Via Sacro Cuore Immacolato di
Maria ai Parioli, nr. 5, Piazza Euclide

Mobil: 3497307782 ;*Tel./Fax:* 068070359*E-mail:*

padreserafino2001@yahoo.it

◆◆ ADRESE DE CONTACT ◆◆◆◆ ADRESE DE CONTACT ◆◆◆◆

**Revista folosește știrile
oferite de siturile
BRU.ro și catholica.ro**

